

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/523/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210798
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5612210798.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpená spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, v konaní o náhradu škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy 550,- eur, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 8C/244/2012-52 zo dňa 27. júna 2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd návrh v celom rozsahu zamietol. Odporcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa svoj rozsudok odôvodnil poukazom na čl. 46, čl. 48 Ústavy SR, čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení a vykonané dokazovanie, na základe ktorého dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom:

V prejednávanom prípade súd v prvom rade skúmal splnenie základného predpokladu uplatnenia nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na súde, ktorým je v zmysle §-u 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v platnom znení predbežné prerokovanie nároku na základe písomnej žiadosti poškodeného podanej na príslušnom orgáne, ktorým je v súdenom prípade Ministerstvo spravodlivosti SR. Navrhovateľ tvrdil, že tento zákonný postup dodržal písomnou žiadosťou, potvrdenie o prijatí ktorej odporcom je založené v spise Okresného súdu Lipt. Mikuláš o náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu v exekučnej veci vedenej voči F. Q.. Odporca vo vyjadrení k žalobe uvádza, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku mu boli doručené 23.04.2012, žaloba bola súdu doručená 27.09.2012, teda pred uplynutím lehoty 6 mesiacov, určených na predbežné prerokovanie nároku v § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v platnom znení. Obidve strany sporu súd musí upozorniť na skutočnosť, že v tomto súdnom konaní je odporcom štát - Slovenská republika - ako nositeľ právnej subjektivity (právnická osoba), menom ktorého koná štátny orgán - Ministerstvo spravodlivosti SR (§ 21 Obč. zák., § 21 ods. 2 Obč. súd. por.). Odporcom nie je štátny orgán - Ministerstvo spravodlivosti SR, ktoré pri postupe podľa § 15 zák. č. 514/2003 Z. z. v platnom znení nekoná za štát, ale v rámci vlastných kompetencií zverených mu zákonom koná vo vlastnom mene, na vlastný účet ako samostatná právnická osoba. Preto ak navrhovateľ tvrdí, že potvrdenie o prijatí písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie

nároku vystavené odporcom (t. j. Slovenskou republikou) sa nachádza v súdnom spise Okresného súdu Lipt. Mikuláš, nejde o prijatie žiadosti orgánom určeným zákonom č. 514/2003 Z. z. v platnom znení na jeho prerokovanie (Ministerstvom spravodlivosti SR). Je potom bez právneho významu tvrdenie navrhovateľa, že odporca do dňa podania žaloby na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku pozitívne nereagoval. Rovnako odporca (t. j. Slovenská republika) v písomnom vyjadrení k žalobe uvádza, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku mu boli doručené 23.04.2012. Tieto žiadosti však zrejme boli doručené Ministerstvu spravodlivosti SR, ktoré v tomto súdnom konaní koná za štát. Ak boli žiadosti navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody doručené odporcovi namiesto toho, aby boli doručené Ministerstvu spravodlivosti SR, potom nárok navrhovateľa nebol prerokovaný predbežne a žaloba je z hľadiska § 15 zák. č. 514/2003 Z. z. podaná predčasne. Ak boli tieto žiadosti doručené kompetentnému orgánu Ministerstvu spravodlivosti SR (lebo ani jedna strana sporu dôsledne nerozlišuje postavenie štátu ako účastníka konania, za ktorého koná Ministerstvo spravodlivosti SR a postavenie Ministerstva spravodlivosti SR ako orgánu kompetentnému na konanie podľa § 15 zák. č. 514/2003 Z. z.), potom navrhovateľ neunesol na preukázanie tohto tvrdenia dôkazné bremeno. Navrhovateľ v prvom rade ani netvrdil, kedy sa v súdnom prípade obrátil na Ministerstvo spravodlivosti SR (nie na Slovenskú republiku) s písomnou žiadosťou o predbežné prerokovanie súdeného nároku na náhradu škody, čo bolo obsahom jeho žiadosti, či, akým spôsobom a kedy Ministerstvo spravodlivosti SR reagovalo, či nárok navrhovateľa na náhradu škody nebol uspokojený, alebo bol uspokojený len čiastočne, alebo mu bolo písomne oznámené, že jeho nárok na náhradu škody uspokojený nebude. Ak sa navrhovateľ obrátil na kompetentný orgán spoločnou žiadosťou, týkajúcou sa viacerých škodových prípadov, aj to mal jasne v žalobe tvrdiť. Rovnako navrhovateľ neoznačil dôkaz, ktorým by preukázal podanie písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku v súdnom prípade. Odkaz na iné súdne konanie (spis Okresného súdu Lipt. Mikuláš o náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu v exekučnej veci vedenej voči F. Q.) je bez akéhokoľvek tvrdenia súvislostí súdeného prípadu s označeným súdnym konaním nedostatočné. Navyše, nie je v možnostiach súdu zlustrovať uvedené súdne konanie, pokiaľ nie je označené účastníkmi konania, predmetom konania a najmä spisovou značkou (ktorá navrhovateľovi ako účastníkovi súdneho konania musí byť známa minimálne z písomného potvrdenia o prijatí žaloby vystaveného súdom). Ak sú účastníkmi uvedeného súdneho konania navrhovateľ a odporca, nie p. Q., rovnako súd nemá možnosť lustrácie v niekoľkých stovkách súdnych spisov (v súdnom registri sú uvedení účastníci konania, nie skutkové tvrdenia). Ak by aj súd vychádzal z toho, že odporca v písomnom vyjadrení k žalobe dôsledne nerozlišuje konanie Ministerstva spravodlivosti SR za SR a Ministerstva spravodlivosti SR, a teda prvé žiadosti navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody boli doručené Ministerstvu spravodlivosti SR 23.04.2012, potom je žaloba z čisto časového hľadiska podaná predčasne. Ustanovenie § 16 ods. 4 označenej právnej úpravy oprávnenému subjektu dáva možnosť obrátiť sa so svojím nárokom na náhradu škody na súd v prípade jeho neuspokojenia alebo čiastočného uspokojenia do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, alebo písomného oznámenia poškodenému, že jeho nárok na náhradu škody nebude uspokojený. Keďže od 23.04.2012 (najskorší možný termín podania písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku) neuplynula do podania žaloby 27.09.2012 zákonná lehota 6 mesiacov, opäť možno prijať záver o jej predčasnom podaní.

Ako právny základ žalovaného nároku navrhovateľ uvádza nesprávny úradný postup Okresného súdu Lipt. Mikuláš pri vydávaní poverenia v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod sp. zn. EX 13047/2010. Na margo označenia exekučného spisu súd dodáva, že ak navrhovateľovi nebola zrejme súdna spisová značka exekučného konania (ktorú mohol zistiť pri riadnej súčinnosti so súdnym exekútorom, ktorého sám požiadal o vymoženie svojej pohľadávky), nič mu nebránilo exekučnú vec bližšie identifikovať minimálne menom a sídlom súdneho exekútora a označením povinného, nevzbudzujúcim pochybnosti o jeho totožnosti (na druhej strane žaloby navrhovateľ uvádza jeho dátum narodenia 09.03.1976, na strane 7 dátum narodenia 28.06.1983). Navyše v exekučnom konaní povinný nie je označovaný dátumom narodenia, ale IČO, ako vyplýva z pripojeného spisu tunajšieho okresného súdu sp. zn. 6Er/1173/2010. Z tohto spisu je tiež preukázané, že vtedajšiemu právnenému zástupcovi navrhovateľa bolo doručené uznesenie o čiastočnom zastavení exekúcie, a to dňa 17.03.2011, takže navrhovateľ mal možnosť pri riadnej komunikácii so svojím vtedajším právnym zástupcom spisovú značku súdneho konania zistiť. Navrhovateľ tvrdí, že k povereniu súdneho exekútora došlo dňa 02.02.2011, v omeškaní dlhšom viac ako 10 mesiacov. Z pripojeného spisu tunajšieho okresného súdu sp. zn. 6Er/1173/2010 je preukázané, že ide o exekučnú vec súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 62, ktorý jej prideliť sp. zn. EX 10047/10. Dňa 20.10.2010 bola tunajšiemu okresnému súdu doručená, čo vyplýva z prezenčnej súdnej pečiatky aj z elektronického potvrdenia prijatia návrhu z 20.10.2010 o 09,57 hod. žiadosť o udelenie poverenia

tohto súdneho exekútora v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o. proti povinnému U. K., IČO 41322690 pre vymoženie 1.605,89 € s príslušenstvom na základe návrhu oprávneného z 09.08.2010, ktorý bol k tejto žiadosti pripojený. Ako exekučný titul je označený rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., IČO: 35 922 761, Bratislava z 10.06.2010, sp. zn. SR 04708/10, právoplatný 12.07.2010 a vykonateľný 15.07.2010. Z rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenskou rozhodcovskou, a.s. Bratislava, IČO: 35 922 761 sp. zn. SR 04708/10 z 10.06.2010 je preukázané, že ide o záväzok odporcu na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 1.605,89 € s príslušenstvom z blankozmenky vystavenej dňa 15.07.2009, ktorou bol zabezpečený iný záväzok povinného (zmluva o úvere). Exekučný súd písomnosťou z 08.11.2010 vyzval Stály rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. Bratislava na predloženie kompletného rozhodcovského spisu zn. SR 04708/10 a doručeníek preukazujúcich doručenie rozhodcovského rozsudku z 10.06.2010 povinnému. Písomná podoba zmenky bola napokon zhotovená Okresným súdom Lipt. Mikuláš 25.02.2011 z CD nosiča, vedeného v správnom registri Spr. 856/2011. Poverenie na vykonanie exekúcie bolo vydané dňa 02.02.2011, exekúcia bola uznesením z 25.02.2011 č. k. 6Er/1173/2010-12 zastavená v časti vymáhania 0,25 % denného zmenkového úroku zo sumy 1.605,89 € od 29.12.2009 do zaplatenia, potvrdeným uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 6CoE/108/2011-29, právoplatným 15.11.2011. Postup exekučného súdu pri vydávaní tohto poverenia je potrebné posudzovať podľa §-u 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31.05.2011, ktoré ukladá súdu povinnosť do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poveriť exekútora vykonaním exekúcie pod podmienkou, že nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na jej vykonanie alebo exekučného titulu zo zákonom; táto lehota neplatí v prípade exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Keďže exekučným titulom bolo vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu, tak 15-dňová lehota na udelenie poverenia sa na tento prípad nevzťahovala. Pri vydávaní poverenia súd postupoval so všetkou opatrnosťou, preto požiadal aj Stály rozhodcovský súd o zapožičanie jeho spisu. Po preskúmaní všetkých náležitostí bolo poverenie vydané 02.02.2011, teda po 105 dňoch od doručenia žiadosti súdneho exekútora o jeho vydanie, nie po 301 dňoch ako tvrdí žalobca. Aj keď navrhovateľ nepreukázal existenciu prieťahov v súdnom konaní ani nečinnosť súdu zákonom vyžadovaným rozhodnutím štátneho orgánu alebo súdu, plniac si povinnosť prevencie, aj vo vzťahu k samotnej žalobe súd prednáša, že navrhovateľ nepreukázal ani výšku tvrdenej majetkovej škody 125 eur. Či už ide o skutočnú škodu, alebo o ušlý zisk (čo nie je zo žaloby zrejmé), navrhovateľ nepreukázal vynaloženie čiastky 70 eur na správu a údržby vymáhanej pohľadávky. Rovnako netvrdil, za ktoré obdobie mali tieto náklady vzniknúť, či ide o odmenu za pracovné výkony zamestnanca, kedy a v akom rozsahu bola dojednaná a kedy bola žalobcom uhradená. Navrhovateľ nepreukázal, za aké obdobie a kedy vznikli náklady na udržiavanie a správu informačného systému vyčíslené sumou 40 eur a na administratívne spracovanie, poštovné, telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním, kontrolou stavu konania na exekučnom súde vo výške 15 eur. V pripojenom exekučnom spise tunajšieho okresného súdu sp. zn. 6Er/1173/2010 sa nenachádza žiaden doklad preukazujúci, že navrhovateľ urgoval alebo kontroloval stav konania na exekučnom súde. Pokiaľ tak robil prostredníctvom súdneho exekútora, rovnako súdu nepredložil o tom žiaden dôkaz; v súdnom exekučnom spise sa nenachádza žiadna žiadosť súdneho exekútora o oznámenie stavu exekučného konania. V tejto súvislosti musí súd pripomenúť, že navrhovateľ si uplatňuje právo na náhradu majetkovej škody vo výške 125 eur paušálne vo všetkých súdnych konaniach (len v senáte 8C Okresného súdu Lipt. Mikuláš cca 110 vecí) bez ohľadu na tvrdenú dĺžku nečinnosti súdu. Odôvodnenie požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch navrhovateľom je len hypotetické. Navrhovateľ nepreukázal, že došlo k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a insolvenčiou povinného. Lustráciou v súdnom registri bolo naopak zistené, že povinný U. K. doteraz so súdom riadne komunikuje, preberá si súdne zásielky a nebola vyhlásená jeho insolventnosť. Ak konaním súdu malo dôjsť u členov radiacích orgánov navrhovateľa, resp. majiteľov právnickej osoby k pocitu frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty, nedôvery v právo a v rovnosť spoločnosti, ako fyzické osoby sa môžu domáhať ochrany svojich práv zákonom predpísaným spôsobom. Navrhovateľ netvrdil konkrétne, kedy a ktoré jeho plánované podnikateľské aktivity a už vytvorené podnikateľské plány zanikli ani tento zánik nepreukázal. Navrhovateľ tiež netvrdil a nepreukázal, že došlo k strate zisku z realizovaného obchodu a hospodárskej strate na navrhovateľa (napr. predložením výpisov z účtovnej evidencie potom, čo by navrhovateľ musel tvrdiť konkrétnu výšku tejto straty a obdobie jej vzniku - aj keď môže ísť o skutočnosť tvoriace predmet navrhovateľovho obchodného tajomstva, potom záleží od navrhovateľa, či ich bude naďalej tajiť a vystavuje sa riziku neunesenia dôkazného bremena v konaní o náhradu škody, alebo ich zverejní a splní dôkaznú povinnosť). Napokon navrhovateľ konkrétne netvrdil a nepreukázal ani ovplyvnenie jeho ďalších podnikateľských postupov a jeho neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí. Pre

nedostatok skutkových tvrdení, uvedených v žalobe a neúčast' navrhovateľa na súdnom pojednávaní, na ktoré bol riadne a včas predvolaný, súd nemohol posúdiť, kedy sa ako poškodený o škodu dozvedel, preto nebolo možné bližšie sa zaoberať odporcom vznesenou námietkou premlčania. Vzhľadom na ostatné dôvody pre zamietnutie žaloby bolo nadbytočným odročovanie pojednávania a dokazovanie, či k premlčaniu žalovaného nároku došlo, alebo nie.

Ako poukázal vo svojom vyjadrení odporca, súd môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahu v súdnom konaní v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. len v prípade ich konštatovania či už vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti konštatujúcom porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Navrhovateľ ani v tejto časti žaloby nespĺnil svoju dôkaznú povinnosť a netvrdil ani nepreukázal kedy, ktorý štátny alebo súdny orgán a ktorým rozhodnutím zistil existenciu prieťahov v exekučnom súdnom konaní, keďže rozhodovanie o tejto otázke nepatrí do právomoci súdu I.stupňa.

Záverom možno konštatovať, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno v celom rozsahu. Napriek obsiahlosti žaloby netvrdil a ani nepreukázal základné atribúty zodpovednostného právneho vzťahu, ktorými sú zavinené protiprávne konanie (navrhovateľom tvrdený nesprávny úradný postup Okresného súdu Lipt. Mikuláš v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 13047/10 súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Bratislava, Záhradnícka 62 voči povinnému U. K., nar. XX.XX.XXXX, pre vymoženie 1.605,89 € s príslušenstvom), vznik škody (vzhľadom na neexistenciu zavineného protiprávneho konania bolo nadbytočným ďalej vznik škody dokazovať, opäť však možno poukázať na nedostatok skutkových tvrdení a neoznačenie príslušných dôkazov), ani príčinnú súvislosť medzi vzniknutou škodou a zavineným protiprávnym konaním.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. V konaní úspešný žalovaný v písomnom vyjadrení z 18.06.2013 navrhol prisúdenie náhrady vzniknutých trov, avšak v zákonnej lehote ich nevyčísľil.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Vo svojom odvolaní namieta, že v konaní došlo k vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ namieta, že ako strana konania nebol pred vynesením rozsudku oboznámený s písomným vyjadrením odporcu k žalobe a toto mu bolo doručené až so samotným rozsudkom vo veci samej. Takýto procesný postup nepredstavuje len porušenie základného práva žalobcu na kontradiktórny súdny proces, ale aj priame porušenie ust. § 114 ods. 2 O. s. p., osobitne to platí za situácie, keď súd vo veci neuskutočnil ústne pojednávanie s prítomnými účastníkmi konania. Porušením kontradiktórnosti konania navrhovateľ trpí zásadne tam, kde navyše vo vyjadrení k žalobe odporca vzniesol námietku premlčania a na túto námietku nedal súd navrhovateľovi možnosť akokoľvek pred vyhlásením rozsudku reagovať. Navrhovateľ ako strana konania nebol pred vynesením rozsudku oboznámený so súdom vykonanými listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu nemal možnosť vyjadriť sa. Nebol teda oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu nemôže vnútroštátny súd založiť svoje rozhodnutie na skutočnostiach, o ktorých strana vystupujúca v konaní nevedela. Navrhovateľ tvrdí, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, čím bolo porušené právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz však v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, a to vzhľadom k faktu, že vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátu. Poukazuje na ust. § 15 O.s.p. Žalobca uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v

očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove. Tiež poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie.

Z uvedených dôvodov žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil okresnému súdu na opätovné pojednanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa proti rozsudku súdu prvého stupňa písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách uvedených v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. rozsudok okresného súdu potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver.

V zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

V tejto súvislosti krajský súd poukazuje, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Navrhovateľ zrejme tým, že podáva hromadné podania, dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 O.s.p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolacia námietka odvolateľa, že v danej veci bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, je zmaťočná, keďže v danej veci k takémuto stavu nedošlo.

Navrhovateľ opakovane namieta postup okresného súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, keď okresný súd napriek jeho neprítomnosti vykonal pojednávanie, neoboznámil ho s vykonanými dôkazmi, neumožnil mu byť oboznámený s obsahom prednesov protistrany, vyjadriť sa k nim, keď vyjadrenie odporcu mu bolo doručené až spolu s rozsudkom vo veci samej, neumožnil mu navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia

ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí ísť však o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Je právom a zároveň povinnosťou účastníka zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu.

V zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p., súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Predvolanie na nariadený termín pojednávania bolo navrhovateľovi, ako aj jeho právnomu zástupcovi doručené včas, viac ako 5 dní pred termínom pojednávania, a to spolu s vyjadrením odporcu vo veci. Dôvody uvedené navrhovateľom nebolo možné považovať za dôležité dôvody pre odročenie pojednávania. Tieto spočívali v námietke, že navrhovateľovi doposiaľ nebolo doručené rozhodnutie krajského súdu o vylúčení, resp. nevyhlúčení sudcov okresného súdu, hoci navrhovateľ v priebehu konania výslovne uviedol, že námietku zaujatosti nepodáva.

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní. Svoje oprávnenia môže účastník realizovať za predpokladu, že sa pojednávania zúčastní. Za odňatie možnosti konať pred súdom ako odvolací dôvod možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka. Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Tým si sami zmarili možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia, a to najmä možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a tvrdeniam protistrany, právo na poučenia v zmysle ust. § 118 ods. 2 O. s. p., ako aj v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p., ktoré sa realizujú spravidla na pojednávaní (vo vzťahu k prítomným účastníkom).

Okresný súd postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa.

Dôvodné nie sú ani tvrdenia odvolateľa, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania. Zo zápisnice o súdnom pojednávaní vyplýva, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu okresného súdu, ktorého dôkazu sa dovoľával samotný navrhovateľ.

Podstatná časť odvolania navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. V súdnej veci však neboli zákonnou sudkyňou oznámené skutočnosti v zmysle ust. § 15 ods. 1 O.s.p., pre ktoré by bola vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci. Hoci navrhovateľ poukazuje na svoje tvrdenia uvedené v návrhu týkajúce sa dôvodov, pre ktoré podľa jeho názoru príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, navrhovateľ explicitne vylúčil podanie námietky zaujatosti, keď na výzvu súdu uviedol, že námietku zaujatosti nepodáva.

Požiadavka nestrannosti súdu vyplýva tak z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pokiaľ aj neexistuje žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, odvolací súd môže posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonná sudkyňa funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne z prejednávania aj rozhodovania veci.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavoť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže

byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstup, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Odvolacie námietky navrhovateľa sa nedotýkajú hmotnoprávných dôvodov, pre ktoré okresný súd žalobu zamietol.

Hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku žalobcu bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Navrhovateľ nijako nenapadol uvedené skutkové a právne závery okresného súdu, ktoré boli hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia nároku, a preto tieto nie sú predmetom odvolacieho prieskumu.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že okresný súd vec prejednal a rozhodol zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. správne a presvedčivo odôvodnil.

Krajský súd preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil vrátane odvolaním nenapadnutého, závislého výroku o trovách prvostupňového konania, ktoré taktiež vykazuje vecnú správnosť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, trovy konania si však neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik trov odvolacieho konania nevyplýva, preto odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.